

Ce voi fi când voi fi mare?

Program de orientare școlară și profesională

Elaborat: prof.consilier școlar, Seucan Daniela Teodora

Argument

Consilierea profesională este considerată pe plan european ca o componentă esențială a reformelor educaționale. De asemenea reprezintă o dimensiune majoră a politicilor educaționale în toate țările europene (European Commission, 2020). În acest context, educația pentru orientarea spre carieră nu se limitează doar la alegerea unei profesii în viitor, ci are un sens mai larg – acela al **educației pentru viață**, în care copilul învață să se cunoască, să-și descopere interesele, aptitudinile și potențialul personal.

În cazul preșcolarilor, orientarea școlară nu se referă la alegerea imediată a unei profesii, ci la **crearea unor experiențe formative timpurii** care sprijină dezvoltarea cognitivă, socio-emoțională și motivațională a copilului. Prin jocuri de rol, activități de explorare și interacțiuni educative variate, copiii își dezvoltă curiozitatea, spiritul de cooperare și încrederea în sine – abilități care stau la baza viitoarelor decizii școlare și profesionale (Super, 1990; Watson & McMahon, 2017).

Astfel, orientarea școlară în grădiniță capătă un rol preventiv și de susținere a dezvoltării armonioase a copilului. Ea urmărește **stimularea autocunoașterii** (copilul învață să recunoască ce îi place și la ce se pricepe); **dezvoltarea competențelor sociale** (prin activități colective și colaborative, copiii deprind capacitatea de a comunica și de a lucra în echipă); **cultivarea motivației pentru învățare** (interesul pentru descoperire și curiozitatea devin fundamentul pentru tranziția către școală); **exersarea alegerilor** (prin activități simple, copiii sunt învățați să ia decizii și să înțeleagă consecințele acestora, ceea ce reprezintă un exercițiu timpuriu de autonomie).

Realizată în condiții optime, orientarea școlară la nivel preșcolar contribuie la formarea unei **atitudini pozitive față de învățare**, la dezvoltarea unor valori comune și la pregătirea copilului pentru viitoarele etape școlare și profesionale. În acest fel, orientarea nu se reduce la o etapă punctuală din viața copilului, ci reprezintă un **proces continuu de formare** și sprijin, început încă din copilăria timpurie (Gati & Levin, 2015).

Bibliografie:

- European Commission. (2020). *Lifelong guidance policy and practice in the EU: Trends, challenges and opportunities*. Publications Office of the European Union.
- Gati, I., & Levin, N. (2015). Counseling for career decision-making difficulties: Measures and methods. *The Career Development Quarterly*, 63(4), 274–290.

Super, D. E. (1990). A life-span, life-space approach to career development. In D. Brown & L. Brooks (Eds.), *Career choice and development* (pp. 197–261). Jossey-Bass.

Watson, M., & McMahon, M. (2017). *Career exploration and development in childhood: Perspectives from theory, practice and research*. Routledge.

Scop: înțelegerea și aprecierea muncii, a meseriilor și a ocupațiilor.

Obiective:

O1 - autocunoastere și autoapreciere;

O2 - însușirea cunoștințelor despre meserii și ocupații;

O3 – învățarea de noi abilități pentru a-și îndeplini responsabilitățile specifice vârstei, la gradinita și acasă;

O4 – dezvoltarea sentimentului de apreciere a muncii și a persoanelor care muncesc.

Grup țintă: preșcolarii din grupele mari

Număr de activități: 1/săptămână

Perioada: martie - mai 2026

Structura programului:

Sedința 1 - „Cine lucrează în comunitatea ta?”

Activitate 1 - Joc de mișcare – „Cum ne îmbrățișăm creierul”. Copiii sunt așezați în cerc pe scaunele. Vor urmări cu atenție instrucțiunile și mișcările profesorului consilier pentru a putea repeta jocul de mișcare. Jocul se poate repeta de 3/4 ori.

Activitate 2 – „Meseriile” – Copiii trebuie să-și dea seama după imagini ce meserie le este prezentată (Anexa 1). Se vor discuta următoarele aspecte: a) ce presupune această meserie? b) este grea sau ușoară această meserie – ce credeți? c) care dintre voi vrea să urmeze această meserie? Același procedeu va fi făcut la fiecare dintre cele 12 imagini prezentate.

Activitate 3 - Joc - „Piramida meseriilor” – Se propune copiilor să alcătuiască cu imaginile de la activitatea anterioară piramida meseriilor, ținând cont că aceasta trebuie să cuprindă meserii care:

-meserii care oferă servicii oamenilor

- meserii care asigură hrană oamenilor
- meserii care asigură educația oamenilor
- meserii care asigură asistența medicală

Vom discuta pentru fiecare nivel al piramidei care este folosul pe care fiecare meserie îl aduce în comunitatea noastră (Anexa 2).

Activitate 4 – „Ce voi fi când voi fi mare?” – Fiecare copil va colora de pe o fișă de lucru cu 16 de meserii, meseriile care i se par cele mai atrăgătoare și va încerca la final doar una și anume, ce meserie i-ar plăcea să aibă când va fi mare (Anexa 3).

Activitate 5 – Evaluarea – fiecărui copil care i-a plăcut lecția va veni și va bate palmă („Bate 5-ul!”) cu profesorul consilier. Dacă i-a plăcut doar puțin lecția va bate palma doar cu mâna dreapta iar dacă i-a plăcut lecția mult va bate palma și cu mâna stânga (astfel reactivăm ambele emisfere ale creierului, exact cum am făcut și la începutul lecției prin exercițiul de „îmbrățișare” a creierului).

Sedința 2 - „De ești harnic și muncești, tu în viață reușești!”

Activitate 1 - Joc de mișcare – „Zboară, zboară...”. Copiii trebuie să se prefacă că zboară doar atunci când animalul/obiectul enunțat de consilier poate să zboare. Consilierul va încerca să-i păcălească pretinzând că zboară și când nu trebuie să zboare (acest exercițiu de mișcare dezvoltă atenția copiilor și controlul inhibiției).

Activitate 2 – Ghicitori – „Meseriile” - Copiii vor trebui să ghicească meseria după descrierea în versuri și sub formă de ghicitoare a acestora (de exemplu, “Cin’ te-ascultă și-ți prescrie/Cum să iei o doctorie?”; În bibliotecă-l vezi mereu,/Și-ți dă cărți pe gustul tău/Cărțile nu sunt un dar/Căci le dă unbibliotecar).

Activitate 3 - „Meseriile și cele 5 simțuri ” – Copiii vor asculta o poezie despre mirosul meseriilor (Anexa 4). Apoi vom discuta cum sunt implicate cele 5 simțuri în performarea diferitelor meserii. Vom vedea care simț este cel mai important în funcție de meseria practică. De asemenea, vom vedea ce altceva pe lângă simțuri ne ajută să lucrăm eficient în diferitele meserii.

Activitate 4 – „De ce mă folosesc atunci când muncesc?” – Copiii vor trebui să rezolve o fișa de lucru făcând corespondențe între imaginile a 5 meserii și 5 imagini cu ustensilele folosite în meseriile respective (Anexa 5). Vom discuta și despre ce altceva ajută omul să-și facă bine meseria pe lângă ustensilele folosite (de exemplu, abilitatea de a lua decizii, abilitatea de a rezolva probleme, abilitatea de a media conflicte, etc.)

Activitate 5 – Evaluarea – Copiii vor lipi pe o planșă câte o față zâmbitoare dacă le-a plăcut activitatea și câte o față tristă dacă nu le-a plăcut.

Sedința 3 - „Hărnicia și aprecierea muncii”

Activitate 1 – Joc de mișcare – Exercițiu pentru activarea ambelor emisfere ale creierului. Copiii vor imita mișcările profesorului consilier numărând descrescător de la 5 la 1 mișcând pe rând fiecare membru al corpului, apoi de la 4 la 1 mișcând pe rând fiecare membru al corpului, s.a.m.d. (Exercițiu pentru activarea ambelor emisfere ale creierului cu finalitate pentru învățarea eficientă).

Activitate 2 – ”Despre meserii – Adevărat sau Fals?”. Copiii vor trebui să răspundă prin Adevărat sau Fals la enunțurile profesorului consilier în legătură cu meseriile (de exemplu, „Brutarul face scaune și mese.”; „Croitorul conduce vaporul.”; „Pictorul vinde medicamente.” etc.).

Activitate 3 - Poveste ilustrată – „Greierile și Furnica” – Hărnicia și atitudinea față de muncă (Povești terapeutice – „Inimioare fericite”, pag.64, Editura Aqvila) – se citește povestea și se prezintă ilustrațiile. Se discuta importanța hărniciei, a implicării serioase în muncă și a aprecierii muncii celorlalți (colegi, părinți, doamna educatoare). Se fixează mesajul poveștii cu ajutorul imaginilor și a întrebărilor.

Activitate 4 – „Ghicește meseria” – Câte un copil va veni în față și voi lipi câte o imagine cu o meserie pe spatele acestuia. El va trebui să ghicească meseria cu ajutorul descrierilor pe care le fac colegii despre acțiunile pe care le face omul având meseria respectivă.

Activitate 5 – Evaluare – Copiii vor lipi pe o planșă câte o față zâmbitoare dacă le-a plăcut activitatea și câte o față tristă dacă nu le-a plăcut.

Sedința 4 – Meseriile viitorului

Activitate 1 – Exercițiu de respirație – Consilierul va preda și demonstra tehnică de respirație pentru relaxare „5 degetele”. Copiii vor asculta instrucțiunile și vor repeta exercițiul propus.

Activitate 2 - Video – „Meseriile viitorului” – Vom viziona un filmuleț (<https://www.youtube.com/watch?v=p2TwOa-Bfo0&t=3s>) în care sunt prezentate meserii ale viitorului și vom discuta despre ce presupune fiecare meserie. Vom dezbate avantajele și dezavantajele meseriilor viitorului.

Activitate 3 – Joc de rol „Mimând meseriile”. Copiii vor veni pe rând în fața și vor extrage o imagine cu o meserie și vor mima mișcările corespunzătoare acelei anumite meserii (de exemplu, „La doctor!”, „La magazin!”, „Pe șantier!”, „În sala de clasă”, etc.) iar colegii vor trebui să ghicească despre ce meserie este vorba.

Activitate 4 – „Când voi crește mare vreau să fiu...” – Acum că preșcolarii au o idee asupra meseriilor, fiecare dintre ei va trebui să se deseneze realizând meseria care cred că o vor avea când vor fi mari, fie că își aleg o meserie a viitorului fie că își aleg o meserie a prezentului.

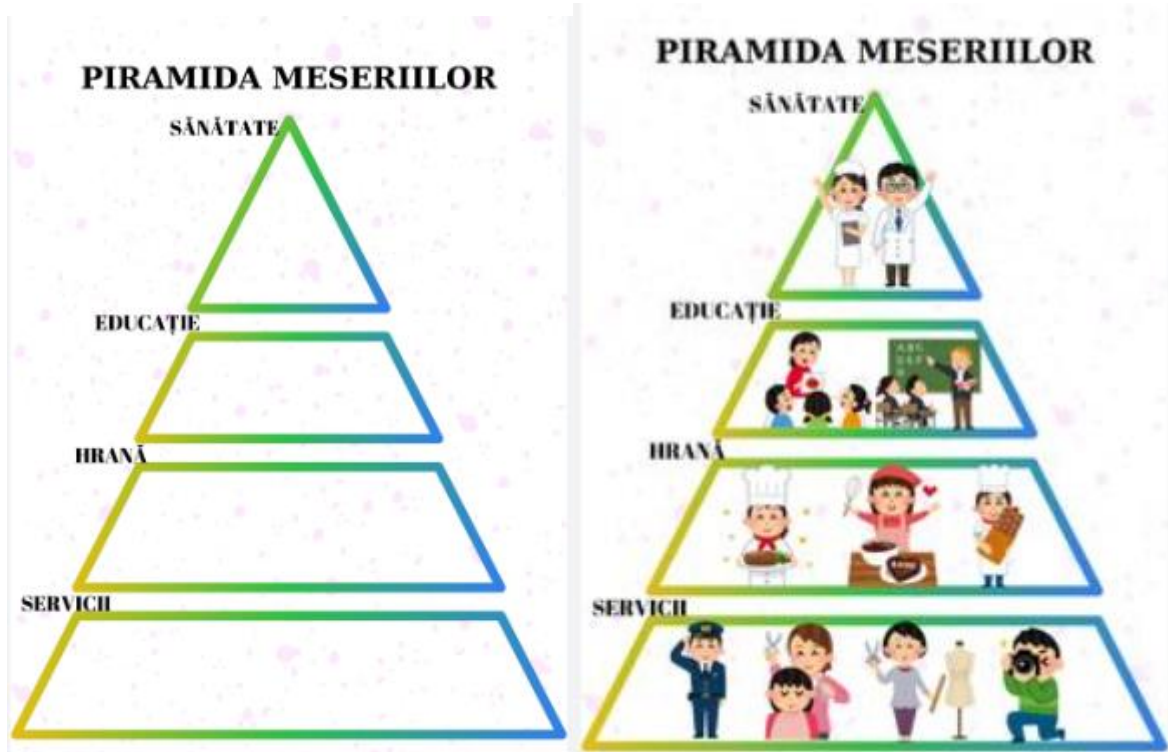
Activitate 5 – Evaluare – Copii cărora le-a plăcut activitatea vor trebui să coloreze câte o inimioară de pe fișa de evaluare a profesorului consilier.

Anexe

Anexa 1 – Meseriile

Anexa 2 – Piramida meseriilor

Anexa 3 - Ce voi fi când voi fi mare?"

Anexa 4 - Ce miros au meseriile?

Orice meserie

Are un miros, copii!

A pâine și a plăcinte

Miroase-n brutării.

În orice tâmplărie,

În sat sau la oraș,

A scânduri noi miroase,

A vrafuri de talaș.

Un vopsitor miroase

A lacuri de vopsit,

Geamgiul întotdeauna

Va mirosi a chit.

Șoferul are-n haină

Mirosul de benzină,

Un muncitor, mirosul

De uleiuri de mașină.

Miroase cofetarul

A nuci și scorțișoară,

Iar un halat de medic

A doctorie amară!

A brazdă aromată,

A câmp și spic bogat

Va mirosi țăranul

Ce merge la arat!

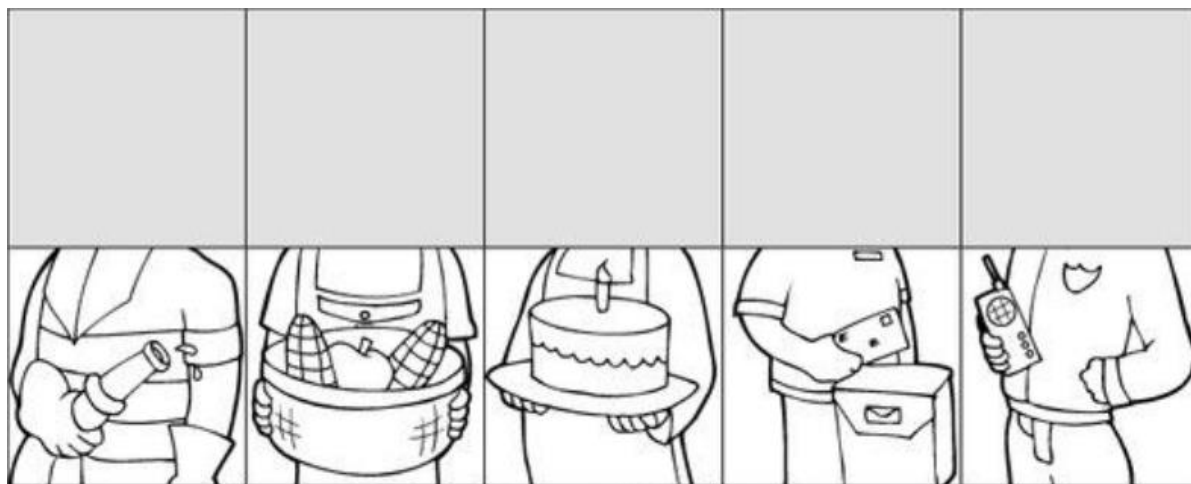
Va mirosi a pește

Pescarul cel vânjos,

Și numai trândăvia

Nu are vre-un miros.

Anexa 5 - De ce mă folosesc atunci când muncesc?

© The McGraw-Hill Companies, Inc. • Teacher's Helper® • TECA 920 • Aug./Sept. 2005

